

RAUMA 26th & 27th Sep

2018

**Safety and Security in Education
Prevent, Learn & Implement**

Oppilaitosten turvallisuuskulttuurin
kehittämisverkosto

**UNIVERSITY
OF TURKU**

CONFERENCE PROCEEDINGS

OPTUKE 2018 – Symposium for Safety and Security in Education

26th and 27th of September 2018 , Rauma, Finland

Organizer:

University of Turku, Department of Teacher Education, Rauma campus

Venue:

University of Turku, Department of Teacher Education, Seminaarinkatu 1, Rauma, Finland

OPTUKE 2018 – Turvallisuus opetuslalla: ennakoi, opi, toimi

26–27 . syyskuuta 2018, Rauma

Järjestäjä:

Turun yliopisto, Opettajankoulutuslaitos, Rauman kampus

Konferenssipaikka:

Turun yliopisto, Opettajankoulutuslaitos, Seminaarinkatu 1, Rauma

Contents - Sisällys

ALUEELLISET KASVU- JA OPPIMISYHTEISÖJEN TURVALLISUUSVERKOSTOT	5
Mikko Helasvuo , Lounais-Suomen aluehallintovirasto, Michael Mäkelä , Regionförvaltningsverkens svenska enhet för bildningsväsendet & Tiina Mäkitalo , Etelä- Suomen aluehallintovirasto	
BULLYING AMONG HIGH SCHOOL STUDENTS IN THE UNITED ARAB EMIRATES	6
Michal Grivna , Souha Alabboud & Marilia Silva Paulo , United Arab Emirates University	
FINNISH RESPONSE TO SCHOOL BULLYING AND LESSONS GLEANED IN A DEVELOPING COUNTRY	7
Farooq Mubarak & Reima Suomi , University of Turku	
FROM INDIVIDUAL PRACTICES TO COLLECTIVE MANAGEMENT OF SAFETY: THE CHANGE WORKSHOP INTERVENTION IN EDUCATION	8
Anna-Leena Kurki , Hanna Uusitalo & Anna-Maria Teperi , Finnish Institute of Occupational Health	
INJURIES IN WORKSHOPS IN COMPREHENSIVE EDUCATION IN FINLAND 2005-2012	9
Eila Lindfors , University of Turku, & Juha-Matti Junnila , Uusikaupunki comprehensive school	
KOHTI TULOKSELLISEMPAA TURVALLISUUSVIESTINTÄÄ – Mobiilipelien soveltuvuus alakouluikäisten turvallisuustietoisuuden lisäämiseen.....	10
Aino Harinen , Pelastusopisto, & Hanna Rekola , Helsingin Pelastuslaitos	
NOSACQ-50 QUESTIONNAIRE IN EDUSAFE.....	12
Eero Lantto , Henriikka Ratilainen & Maria Tiikkaja , Finnish Institute of Occupational Health	
NOUHÄTÄ! EMERGENCY SKILLS CAMPAIGN.....	13
Juha Hassila , The Finnish National Rescue Association SPEK	
PROSESSIALAN OPISKELIJOIDEN TURVALLISUUSOSAAMISEN KEHITTÄMINEN	14
Anna-Maria Teperi , Riikka Pajala , Eero Lantto , Anna-Leena Kurki , Työterveyslaitos	
PÄIVÄKOTI JA KOULU HYVINVOINTIYHTEISÖNÄ.....	15
Sari Tappura , Sanna Nenonen & Noora Nenonen , Tampereen teknillinen yliopisto	
RECOVERY FROM INCIDENTS AT SCHOOLS – NEED AND EFFECTS OF PEER-BASED EARLY INTERVENTION METHOD (MENTAL FIRST AID) AT THE CITY ORGANIZATION	16
Sari Välimaa & Pekka Kuru , Lupa auttaa! Varsinais-Suomen Lapsi- ja perhepalveluiden muutosohjelma	
TURVAKÄVELY PEDAGOGISENA MENETELMÄNÄ	17
Eila Lindfors , Antti Hilander & Jeremias Lahtivirta , University of Turku	
TURVALLISUUDEN HALLINTA MUUTTUVASSA KÄSITYÖN AINEENOPETTAJAKSI OPISKELEVAN OPPIMISYMPÄRISTÖSSÄ	18
Juha Raitinpää , Eila Lindfors & Miika Leino , University of Turku	
TURVALLISUUDEN JOHTAMINEN AMMATILLISISSA OPPILAITOKSISSA	19
Sari Tappura , Tampereen teknillinen yliopisto	
TURVALLISUUS OPETUSALALLA, ELINIKÄINEN OPPIMINEN, INFORMAALI JA NON-FORMAALI OPPIMINEN	20
Tarja Ojala , Suomen pelastusalan keskusjärjestö SPEK	
TURVALLISUUSOSAAMINEN OPETTAJAN PEDAGOGISISSA OPINNOISSA SEKÄ OPISKELIJOIDEN OHJAUKSESSA ITÄ-SUOMEN YLIOPISTOSSA	21
Jani Nevalainen , Pohjois-Karjalan Pelastuslaitos, Samuli Kräkin , L2 Paloturvallisuus & Kari	

Sormunen, University of Eastern Finland

TURVALLISUUSOSAAMINEN OPETTAJAOPISKELIJOIDEN OHJAUKSESSA JA TOIMINNOISSA ITÄ-SUOMEN YLIOPISTOSSA.....	22
Jani Nevalainen , Pohjois-Karjalan Pelastuslaitos, Samuli Kräkin , L2 Paloturvallisuus & Kari Sormunen , University of Eastern Finland	
VARHAISKASVATUKSEN TURVALLISUUSJOHTAMISEN KEHITTÄMISPROJEKTI.....	23
Tiina Ranta & Soili Martikainen , Laurea-ammattikorkeakoulu	
OPTUKE Symposium Programme 2018.....	24

Mikko Helasvuo, Lounais-Suomen aluehallintovirasto, **Michael Mäkelä**, Regionförvaltningsverkens svenska enhet för bildningsväsendet & **Tiina Mäkitalo**, Etelä-Suomen aluehallintovirasto

ALUEELLISET KASVU- JA OPPIMISYHTEISÖJEN TURVALLISUUSVERKOSTOT

Tausta

Aluehallintovirastot (AVI) perustivat vuonna 2017 alueellisia kasvu- ja oppimisyhteisöjen turvallisuusverkostoja, joiden pääsääntöisen kohderyhmän muodostavat varhaiskasvatuksen, perusopetuksen ja toisen asteen koulutuksen toimijat. Eri aluehallintovirastoilla on käytännön syistä hieman erilaiset verkostorakenteet.

Turvallisuusverkostojen tavoitteina ovat:

- opetustoimen ja varhaiskasvatuksen hyvinvoinnin ja turvallisuuden edistäminen
- kuntien välisen ja kuntien sisäisen toiminnan sekä monialaisen yhteistyön edistäminen turvallisuusasioissa (fyysinen, henkinen, sosiaalinen, pedagoginen turvallisuus)
- hyvien käytäntöjen ja ajankohtaisen tiedon välittäminen (täydennyskoulutus, verkostotapaamiset)
- paikallisen, alueellisen ja valtakunnallisen tilannetietoisuuden ylläpitäminen kuntien ja muiden koulutuksen järjestäjien kasvu- ja oppimisyhteisöjen turvallisuustilanteesta
- varautumisen ja valmiussuunnittelun tukeminen sekä
- tietojen ja ilmiöiden analysointi ja toimenpiteet alueella.

Menetelmät

Turvallisuusverkostot ylläpitävät keskustelua turvallisuuteen liittyvistä asioista ja vaikuttavat turvallisuustietoisuuden ja -osaamisen lisäämiseen. Turvallisuusverkostot on muodostettu varhaiskasvatuksen ja koulutuksen järjestäjien kanssa sovitulla tavalla. Pääsääntöisesti ryhmät kokoontuvat vähintään 2-4 kertaa vuodessa. Lähtökohtana on, että käytetään jo olemassa olevia rakenteita, tilastoja ja resursseja.

Aluehallintovirastojen työkaluina ovat opetushenkilöstön täydennyskoulutus ja peruspalvelujen arviointi. Verkostossa voidaan paikallisella ja alueellisella tasolla käynnistää ja edistää eri toimijoiden välistä yhteistyötä, joka tähtää toiminnan rakentavaan, itseohjautuvaan ja järjestelmälliseen kehittämiseen.

Vuoden 2017 aikana toteutettiin opetus- ja kulttuuriministeriön tuella kaksi selvitystä, opetustoimen ja ammatillisen koulutuksen turvallisuuskyselyt, varhaiskasvatuksen, opetuksen ja koulutuksen järjestäjille. Saatuja tuloksia hyödynnetään muun muassa verkostotapaamisten ja täydennyskoulutustilaisuuksien suunnittelussa ja toiminnassa.

Toteutus

Käytännössä kasvu- ja oppimisyhteisöjen turvallisuusverkostot ovat käynnistyneet vuoden 2017 loppupuolella, toiminta ei siis ole vielä kovin vakiintunutta. Myös kasvatus- ja opetusala on jatkuvassa muutoksessa. Turvallisuusverkostojen toiminta on pitkäjänteistä. Varsinaisista näkyvistä muutoksista voidaan puhua vasta vuosien kuluttua. Toiminta raportoidaan vuosittain ministeriölle tulosraportoinnin yhteydessä.

Avainsanat: hyvinvointi, turvallisuus, verkostot, yhteistoiminta, hyvät käytänteet, täydennyskoulutus, turvallisuustietoisuus ja -osaaminen

Michal Grivna, Souha Alabboud & Marilia Silva Paulo, United Arab Emirates University

BULLYING AMONG HIGH SCHOOL STUDENTS IN THE UNITED ARAB EMIRATES

Introduction

Bullying at schools is a major public health concern worldwide. The aim of this study was to describe the prevalence of bullying among high school students in the United Arab Emirates (UAE) and to assess the association of school bullying with absenteeism, parent involvement, and number of close friends.

Methods

We analyzed the data from the Global School-Based Student Health Survey (GSHS) 2010, which used a two-stage cluster sample design to gather data representative of all students in grades 7-10 in the UAE. Study variables included demographic characteristics, bullying victimization, bullying methods, absenteeism and parent involvement.

Results

A total of 2,581 high school students participated in the self-reported survey during one class period. 57.5% were girls, 36.6% of the participating students were from grade 8; 36.4% from grade 9 and 26.2% from grade 10. The prevalence of being bullied was 22.8% with boys being bullied more than girls (χ^2 -test, $p=0.004$). "Made fun about sex" was the most often reason of being bullied among boys (21.5%) and "Made fun about body" among girls (17.5%). Those who missed the school were more often bullied (χ^2 -test, $p=0.024$), whereas those whose parents were more understanding of troubles were bullied less (χ^2 -test, $p<0.001$), as well as those who had more close friends (χ^2 -test, $p<0.001$).

Conclusions

The bullying prevalence among high school students in the UAE was high with more boys than girls being bullied. There were different reasons for bullying among boys and girls. There is a need for a comprehensive inter-sectoral prevention of bullying at high schools in the UAE involving children, parents, teachers and whole community.

Keywords: Bullying, high school, students, United Arab Emirates

FINNISH RESPONSE TO SCHOOL BULLYING AND LESSONS GLEANED IN A DEVELOPING COUNTRY

Background

Last two decades have witnessed vast research on school bullying in developed world. Yet little is known about combating school bullying in the developing world. Although first serious academic discussions on school bullying started in last few decades, school bullying is nothing new as dependable historical references have confirmed school bullying dating back to more than a century. While currently academic institutions worldwide vary in their tolerance of bullying incidents, they all seem to agree that school bullying is disastrous for the health of students. Numerous peer-reviewed studies have consistently shown that school bullying is a worldwide phenomenon.

Objectives

The aim of this research has therefore been to develop an understanding of the state of art ICT mediated anti-bullying framework and its feasibility in a developing country, Pakistan. Previous research has proven that KiVa Koulu is an effective instrument so far, to significantly reduce school bullying. Ferocity of intent has been to ask how and in what capacity Finnish anti-bullying framework KiVa Koulu is applicable in Pakistani primary schools.

Method

A mixed method research design was chosen for this research to reach the above stated aims. The theoretical framework comprised of over a hundred relevant published scientific journal articles and books. The empirical research was conducted in the form of a survey, where primary data was gathered from Pakistan via questionnaire. In addition, a semi-structured interview was conducted with KiVa Koulu project team to collect additional information about the Finnish anti-bullying framework.

Results

The present findings seem to be consistent with previous research which found that school bullying is one of the key reasons of student dissatisfaction in schools concerning safe learning atmosphere. A positive correlation was found between occurrences of conventional and cyber bullying in Pakistani academic institutions, which revealed that cyber bullying is also on a surge along with conventional forms of school bullying. School bullying in Pakistan is a hard challenge to fend off, the need for an anti-bullying program is clearly supported by the current results.

Implications and future directions

A practical implication of this research can be a culturally influenced adoption of KiVa Koulu framework to Pakistani primary schools with a key purpose of introducing peaceful learning environment. This study has enhanced our understanding of an ICT-based systematic efforts to counter school bullying. Because the developing countries often share the similar characteristics, the results may be relevant in the context of other developing countries, albeit with cultural considerations. The current results contribute to the growing body of literature on bullying and supply additional evidence that supports implementation of ICT-mediated frameworks to counter school bullying.

Keywords: Education, school bullying, anti-bullying, ICT-mediated anti-bullying, safe learning environment

FROM INDIVIDUAL PRACTICES TO COLLECTIVE MANAGEMENT OF SAFETY: THE CHANGE WORKSHOP INTERVENTION IN EDUCATION

Background

There is a major need to develop occupational safety and health (OSH) at schools. Studies show that psychosocial workload is high in teachers' work. Teachers also face violent behaviour, and struggle with varying situations and complicated problems with pupils and families. Even these challenges with safety and well-being are widely recognized, there is a lack of adequate tools to manage them. Solutions to OSH challenges in schools are often based on instructions for reducing risks of physical working environment or advancing *individuals'* professionalism and competences e.g. by training. Schools do not have *collective* practices to maintain OHS proactively in everyday work; practices which support collective learning and flexible actions also in unexpected situations.

Methods

The activity theory-based change workshop (CW) was conducted in a medium-sized Finnish city to enhance development of proactive OSH management. The CW consist of 4 sessions and assignments between the sessions. The discussions of CW were audio-recorded as data. To find out how the workings of CW can support development of safety management, we analysed proposals and solution ideas (n=258) participants made during the CW process for managing OSH and solve OSH challenges. Also, we analysed if those proposals developed during the CW process.

Results

The workings during the first and second workshop, namely analyses of 'changes in work' and 'disturbance situations', provoked an understanding that complex OSH challenges cannot be solved with current practices. Proposals and solution ideas presented during the first and second session were mainly based on enhancing professionalism and safety skills of individual teachers.

The questioning of sufficiency of individual based practices in a complex working environment started on the second session and continued during the third and fourth session. This questioning led to the proposals of collective safety management practices, which were presented during these sessions. Two of the proposed practices, safety walk and easy instructions, were further developed and tested in practice between the third and fourth CW session.

Conclusions

CW proved to be a method, which is able to support development of safety management. In this study we focused on proposals and solution ideas, presented during the CW process for managing OSH and solve OSH challenges. Through workings of CW participants become aware of collective OSH management, and the nature of proposals and solution ideas turned from individual to collective.

INJURIES IN WORKSHOPS IN COMPREHENSIVE EDUCATION IN FINLAND 2005-2012

Background

In comprehensive education in Finland students work in workshops and makerspaces in a subject equivalent to the subject craft, design and technology (CDT) education in Finland and design and technology or technology and engineering education in many countries. The workshops and makerspaces in CDT education vary on size and equipment. There are hand tools, like needles, hammers, saws, various power tools and machines like drills, band saws, turning and sewing machines. During creative work processes safety is promoted and occupational accidents and injuries are prevented by controlling hazards and risks. In schools, a major challenge in injury prevention is how effective interventions could be implemented to prevent near-miss cases and injuries. However, such occupational accidents yearly that students injure themselves happen yearly.

Objectives

This study is a first attempt to systematically investigate what occupational accidents happen in workshops in CDT lessons in comprehensive education in Finland. The research question is: How many and what kind of occupational accidents happen in CDT lessons? With the research results, it is possible to develop injury prevention in schools.

Method

An ex post facto research design that was executed by carrying out a study based on database of the Workers Compensation Center (WCC). In comprehensive education, the data was collected starting from the 7th grade. Data is from years 2005 to 2012 (N=710). On the basis of the quantitative data it is possible to conduct analysis on the figures according to yearly frequency and seriousness, gender and age division, tools and machines related to and the part of the body of the occupational accidents.

Results

The yearly average rate of the injuries is 89 cases while the average number of students is 191 487. Most of the injuries (64 %) happened to fingers. To male students an accident occurred 3.8 times more often than to female students. A hand tool, e. g. a hand saw, a chisel or a knife, is a source of accident in most of the hand and finger incidents (n=243). Materials, products and chips are most often the source of eye incidents (n=70). So called big machines like drills, circular saw and turning machine were the source of an incident in 6 % of all injuries.

Implications and future directions

The results open research-based discussion on how to avoid hazards, accidents and prevent injuries in workshops in CDT lessons. Knowledge of causes and effects about safety incidents, like near misses, accidents and injuries would be extremely important while municipalities, principals and teachers as well as students try to develop safety of workshops and prevent future injuries by learning from those incidents that already occurred. The key issue in promoting safety and preventing hazards, incidents and injuries in workshops is safety education that address how to use tools and machines in a safe way.

Keywords: injury prevention, occupational safety, safety incidents, comprehensive education, craft, design and technology education, safety education

Aino Harinen, Pelastusopisto & Hanna Rekola, Helsingin Pelastuslaitos

KOHTI TULOKESELLISEMPAA TURVALLISUUSVIESTINTÄÄ – Mobiilipelien soveltuvuus alakouluikäisten turvallisuustietoisuuden lisäämiseen

Johdanto

Pelastusalan tutkimuksessa ja toiminnan laadun mittaamisessa on alettu kiinnittää entistä enemmän huomiota ennaltaehkäiseviin riskienhallintakeinoihin ja niiden vaikuttavuuteen. Pelastustoimen roolin muutosta reagoijasta onnettomuuksien ehkäisijäksi korostetaan kansallisessa pelastustoimen strategiassa, ja ennaltaehkäisevän toiminnan kehittäminen on kirjattu myös pelastustoimen tutkimuslinjauksiin.

Pelastuslaitosten ydintehtävä on turvallisuuden edistäminen. Tähän pyritään paitsi muilla ydinprosesseilla myös turvallisuusviestinnällä, johon pelastuslaitoksia velvoittaa myös laki. Turvallisuusviestintään halutaan löytää uusia tulokulmia ja tunnistaa erilaisille kohderyhmille parhaimmat toimintamallit. Viime aikoina alalla on herännyt mielenkiintoa myös mobiilipelien kehittämiseen turvallisuuskasvatuksen työkaluiksi.

Kohti tuloksellisempaa turvallisuusviestintää on Palosuojelurahaston rahoittama tutkimus- ja kehittämishanke, jonka tarkoituksena on tuottaa kattavasti tutkimukseen perustuvaa tietoa turvallisuusviestinnän kehittämistyön ja vaikuttavuuden arvioinnin pohjaksi. Lisäksi tavoitteena on kehittää tutkimuksesta saadun tiedon pohjalta yhdessä kohderyhmän kanssa pilottia pelisovellukselle, jota on tarkoitus jalostaa myöhemmin laitoksille yhdeksi turvallisuusviestinnän työkaluista.

Myös turvallisuusviestinnän vaikuttavuuden arviointi kiinnostaa, ja teemasta toivotaan lisätutkimusta. Vaikuttavuuden arviointi koetaan hankalaksi, ja koti- ja ulkomaisissa tutkimuksissa ilmiötä on lähestytty niin määrällisin kuin laadullisin menetelmin. Kuitenkin kattavalle teoriakatsaukselle olisi kysyntää.

Menetelmät

Hankkeen keskeisimpänä tutkimusmenetelmänä ovat ryhmähaastattelut, joiden avulla selvitetään kakkosluokkaisten kokemuksia ja näkemyksiä turvallisuudesta ja turvallisuuskoulutuksesta. Lisäksi kartoitetaan pilottiluokkien opettajien näkemyksiä turvallisuuskasvatuksesta ja eri menetelmien soveltumisesta valitulle kohderyhmälle. Haastatteluilla on tarkoitus myös tunnistaa uusia, kohderyhmän näkökulmasta toimivia turvallisuusviestinnän menetelmiä sekä mahdollisuuksia niiden testaukseen ja kehittämiseen.

Hankkeen kehittämissosiossa luodaan ensin katsaus olemassa oleviin turvallisuusteemaisiin mobiili- ja nettipeleihin. Ensimmäisen haastattelukierroksen aikana pelisovelluksia testataan oppilaiden kanssa sekä selvitetään niin oppilaiden kuin opettajien näkemyksiä siitä, millainen pelisovellus voisi sopia turvallisuuskasvatukseen: Mikä tekee pelistä kiinnostavan? Miten kiinnostavat pelit löydetään? Miten pelejä ja muita mediasisältöjä kulutetaan? Konkreettisenä tuotoksena kehitetään mobiilipelipilotti, jota testataan kohderyhmän kanssa ja kehitetään saatujen palautteiden perusteella.

Hankkeessa tuotetaan myös avauksia viestinnän vaikuttavuuden mittaamiseen ja testataan palvelumuotoilun soveltuvuutta turvallisuusviestinnän kehittämiseen. Vaikuttavuuden arvioimisen keinoista tuotetaan teoriakatsaus, minkä lisäksi hankkeesta saatujen kokemusten ja tehtyjen haastattelujen perusteella pohditaan mahdollisuuksia erilaisten laadullisten ja määrällisten mittarien kehittämiseksi.

Hankkeen käytännön toteutuksesta vastaa Pelastusopisto. Yhteistyöverkoston kuuluvat Etelä-Karjalan, Etelä-Pohjanmaan, Helsingin, Pirkanmaan, Pohjois-Savon, Päijät-Hämeen, Satakunnan ja Varsinais-Suomen pelastuslaitokset, pelastuslaitosten kumppanuusverkosto, sisäministeriö, pelastusalan järjestöt, oppi- ja tutkimuslaitokset sekä tutkimuksen informantteina neljä pilottiluokkaa. Hankkeen toiminta-aika on 1.9.2018–31.12.2019.

Pohdinta

Turvallisuusviestintää on pelastusalalla totuttu tekemään melko perinteisesti niin turvallisuuskoulutuksissa, tapahtumissa ja kampanjoissa kuin mediavälitteisesti. Pelastustoimen toimintaympäristöjen muuttuessa voidaan kuitenkin pohtia, ovatko totutut keinot parhaita mahdollisia erilaisille kohderyhmille. Digitalisaatio on osa

kansalaisten arkea kaikissa ikäluokissa, ja teknologian kehitys näkyy myös koulutuksessa ja kasvatuksessa. Myös pelastustoimessa halutaan pysyä ajan hermolla, ja hankkeen tarkoituksena onkin lähestyä turvallisuusviestinnän toteuttamistapoja ja vaikuttavuuden arviointia ennakkoluulottomasti.

Hankkeen keskeinen anti tulee olemaan myös pelastuslaitosten keskinäisen ja eri sidosryhmien kanssa tehtävän yhteistyön tehostaminen. Hankkeen yhteistyöverkoston osallistuu laaja joukko pelastustoimen, turvallisuuskulttuurin, viestinnän ja pedagogiikan asiantuntijoita. Verkostossa on paljon potentiaalia alan kehittämis- ja osaamistarpeiden kartoittamiseen sekä toimintatapojen kehittämiseen ja yhtenäistämiseen, ja sen toimintaa on tarkoitus jatkaa myös hankkeen jälkeen.

NOSACQ-50 QUESTIONNAIRE IN EDUSAFE

Edusafe is a joint research and development project between the Finnish Institution of Occupational Health and the University of Turku, which was carried out for observing occupational safety of educational organizations from the viewpoint of personnel, work and workplace. Within the project the practices of safety management, safety culture and safety competence were assessed and developed in ten organizations in the field of education in Finland. These organizations include comprehensive schools and school authorities.

In addition to interventions, the Nordic Safety Climate Questionnaire (NOSACQ-50) was deployed in the project. NOSACQ-50 is a questionnaire with 50 questions for assessing safety climates. The respondents to the questionnaire were teachers, principals and other school personnel. The purpose of the questionnaire is to produce a conception of a safety climate which is “workgroup member’s shared perceptions of management and workgroup safety related policies, procedures and practices” (Kines et al., 2011). Previously the questionnaire has been used in research projects on construction industry and maritime, amongst others.

The questionnaire is divided into seven dimensions. The dimensions are: 1) management safety priority and ability, 2) management safety justice, 3) management safety empowerment, 4) worker safety commitment, 5) workers safety priority and risk non-acceptance, 6) peer safety communication, learning and trust in safety ability and 7) workers trust in the efficacy of safety systems. In the EduSafe project the answers to the survey questions were given according to a four-step Likert scale. What makes NOSACQ an effective tool is its firm theoretical ground and a factor structure which is valid and consistent in different contexts. In EduSafe, ten educational organizations took part in the survey which resulted in a comprehensive picture of the safety climate in the field in Finland. The overall situation of the safety climate seems to be rather good with some areas deserving more attention than others. The only dimension that is visibly below the level of the others is workers safety priority and risk non-acceptance (dim 5). Other dimensions that could be improved are dimensions 1 and 3. On the contrary, in dimensions 2, 4, 6, and 7 the results are good, which means that these dimensions only require sustainability and usual process development. There is also a visible division between the answers given by workers and the answers given by managers the trend being that managers gave more optimistic estimations than workers.

Concluding remarks of the study are that personnel in the educational field of Finland consider they have fair managers who could possibly empower their workers better and show their commitment to safety better. The workers think they have good means for communication and learning on safety issues and they are undoubtedly dedicated to the collective safety. For some reason, safety cannot be prioritized as much as workers would want to. Workers’ and management’s safety prioritizing and ability to perceive and manage safety and put it into practice can be developed by deploying a comprehensive and systematic model of safety management. The model should describe the reasoning for safety management and practical ways to control incidents, anticipate safety issues and provide with ways for aftercare. A model like this was developed in the Edusafe project during 2016-2018. The model was previously piloted successfully in education activities of a city organization.

Juha Hassila, The Finnish National Rescue Association SPEK

NOUHÄTÄ! EMERGENCY SKILLS CAMPAIGN

Background

NouHätä! (NoPanic!) campaign is a national emergency skills education campaign for upper comprehensive school students in Finland. This annually for 22 years arranged campaign provides safety knowledge and skills for 8th graders in an interesting and inspiring way. The campaign reaches about 75-80% of target generation. It is the biggest fire safety campaign in secondary school, reaching 524 schools and 44,000 pupils this year. The campaign is coordinated by The Finnish National Rescue Association together with the campaign's steering group and is carried out by regional emergency officials in association with schools. The campaign is funded by The Finnish Fire Protection Fund.

Objective

The main objective of NouHätä! campaign is to increase readiness and attitude to anticipate and prevent hazards and to train teenagers in skills needed in emergency situations. The campaign also encourages teenagers to act in emergency situations. Participating pupils receive at least one hour of safety education. In addition, those willing, can take part in a three-tier competition in which the winner is declared the NouHätä! champions of Finland.

Results

The campaign has reached over 650,000 upper comprehensive school students in 22 years, making it one of the most successful and biggest campaigns for teenagers in Finnish upper comprehensive school. Together with schools and emergency services The Finnish National Rescue Association has provided youngsters with high class education in fire safety and other safety skills that is possible only with large scale co-operation. NouHätä! campaign also gives regional emergency officials ways to fulfill their legal obligations in safety education.

Conclusions

NouHätä! campaign is and has been the best way for schools and emergency officials to provide high quality safety education to upper comprehensive school students. Although the campaign itself might not reach everyone in the target generation the campaign's study materials are widely used in schools all over Finland. In conclusion NouHätä! is an important part of safety education in Finnish schools and it will reach every upper comprehensive school in 2020.

Keywords:

Safety education, Safety information, Safety campaign, Fire safety, Campaigns

PROSESSIALAN OPISKELIJOIDEN TURVALLISUUSOSAAMISEN KEHITTÄMINEN

Esitelmä

Tausta: Nuorille ja kokemattomille työntekijöille sattuu tyypillisesti enemmän työtapaturmia kuin kokeneille työntekijöille. Prosessiteollisuudessa työntekijöiden työ- ja prosessiturvallisuusosaaminen on keskeistä tapaturmien ja onnettomuuksien ehkäisyssä. Prosessiteollisuuden näkökulmasta työpaikalla tapahtuva oppiminen on tärkeä vaihe alan opiskelijoiden turvallisuusosaamisen kehittymisen kannalta. Nuoria on tarpeen kasvattaa turvalliseen työskentelyyn heti ammattiuran alusta asti. Ammatillisen koulutuksen uudistuessa työpaikalla tapahtuvan oppimisen merkitys kasvaa osana opiskelijoiden ammatillisen osaamisen kehittymistä. Yrityksille ei kuitenkaan ole tarjolla opiskelijoiden ohjaukseen lisää rahoitusta tai riittävästi ohjeistusta. Siksi työpaikalla tapahtuvan oppimisen tueksi tarvitaan uusia käytäntöjä prosessiteollisuuden työpaikoille sekä alan yritysten ja oppilaitosten yhteistyön edelleen kehittämiseksi. Tämän tutkimuksen tavoitteena on tuottaa uutta tietoa ja käytäntöjä prosessialan ammatillisten opiskelijoiden turvallisuusosaamisen kehittämiseksi.

Turvallisuusosaamisella tarkoitetaan tässä hankkeessa erityisesti työ- ja prosessiturvallisuusosaamista, jotka ovat kriittisiä prosessiteollisuuden näkökulmasta. Hankkeen tarkoituksena on edistää alan opiskelijoiden mahdollisuuksia työskennellä prosessiteollisuudessa ja varmistaa ammattitaitoisten työntekijöiden saatavuus myös tulevaisuudessa.

Menetelmä

Tutkimukseen osallistuu seitsemän prosessiteollisuuden yritystä, viisi ammatillista oppilaitosta ja kahdeksan asiantuntijaorganisaatiota. Tämän esityksen aineisto koostuu tutkimukseen osallistuvien asiantuntijoiden haastatteluista (n=17), joiden tuloksia validoitiin ja täydennettiin hankkeen työpajassa (19 osallistujaa). Tuloksia tarkastellaan sekä yritysten että oppilaitosten näkökulmista.

Tulokset

Tulosten alustava analyysi osoittaa, että prosessialan yritysten ja oppilaitosten näkökulmat kehittämistarpeista olivat hyvin samansuuntaisia. Molemmat korostivat sitä, että oppimisen tavoitteena on riittävän prosessiturvallisuusosaamisen kehittyminen opiskelijalle riippumatta siitä, tapahtuuko oppiminen oppilaitoksessa vai työpaikalla. Kehittämistarvetta nähtiin työpaikkaohjaajien koulutuksessa, ohjaukseen käytäntöjen yhtenäistämässä sekä yritys-oppilaitosyhteistyössä. Erityisesti alle 18-vuotiaiden opiskelijoiden on nykyisin vaikea päästä prosessialan työpaikoille, joten uusia käytäntöjä tarvitaan. Yritysten näkökulmasta korostettiin oikeanlaisen turvallisuusajattelun edistämistä oppilaitoksessa heti opintojen alkuvaiheesta lähtien. Oppilaitosten turvallisuuskäytäntöjen tulisi olla samalaisia kuin alan yrityksissä on käytössä, jotta opiskelijat tottuvat niihin jo opiskelujen aikana. Opiskelijoille toivottiin mahdollisuuksia edistää yleistä alan työelämäntuntemusta esimerkiksi vieraillemalla yrityksissä tai yritysseudustajien vierailuilla oppilaitoksessa.

Johtopäätökset

Tulosten perusteella ehdotetaan toimenpiteitä, jotka auttavat prosessialan yrityksiä ja oppilaitoksia sopeutumaan ammatillisen koulutuksen uudistumiseen lähivuosina sekä vastaamaan prosessialan turvallisuusvaatimuksiin. Tulosten avulla yritykset ja oppilaitokset voivat parantaa yhteistyötään sekä edistää prosessialan turvallisuutta ja houkuttelevuutta työntekijöiden keskuudessa. Hankkeen tulokset tukevat yrityksiä ammatillisen koulutuksen uudistuksen toimeenpanossa ja sen mukanaan tuomien uusien mahdollisuuksien hyödyntämisessä. Yritysoppilaitosyhteistyön kehittäminen edistää yhteistyösuhteita ja yhtenäisten toimintatapojen käyttöönottamista sekä prosessiteollisuuden toimialalla että monialaisten oppilaitosten kautta myös muilla toimialoilla. Opiskelijoiden turvallisuusosaamisen kehittyminen edistää heidän työllistymismahdollisuuksiaan sekä työuriensa laatua ja pituutta.

Avainsanat: prosessiturvallisuus, työturvallisuus, turvallisuusosaaminen, ammatillinen koulutus, työpaikalla tapahtuva oppiminen

PÄIVÄKOTI JA KOULU HYVINVOINTIYHTEISÖNÄ

Satakunnan ja Varsinais-Suomen maakunnissa ja kunnissa on saatu alkuun hyvä LAPE-yhteistyö. Toimintakulttuurin muutoksen onnistuminen edellyttää laajaa muutosjohtamisen koulutusta kuntien strategisen johdon, toimialajohdon ja perusyksiköiden esimiesten sitouttamiseksi. Johtamisen koulutusten sisältöjä ovat muutosjohtaminen, tietojohtaminen, systeemien organisaatio ja koulutussuunnittelu johtamisen välineenä. Tavoiteltu muutos saavutetaan koulutuksella, valmennuksella ja innovatiivisia kokeiluja tukemalla. Molemmissa maakunnissa on virinnyt hyvää kehittämis- ja kokeilukulttuuria kuntien pilottipäiväkodeissa ja kouluissa. Kehittämiskokonaisuuden prosessien lähtökohtana on kehittää innovatiivista toimintakulttuuria, työskentelytapoja ja prosesseja. Tätä mahdollistamaan tarvitaan innovatiivista muutosjohtamista, jossa korostuu asiakasosallisuus (mm. kokemusasiantuntijuus) ja monitoimisuus palveluinnovaatioissa, -muotoilussa ja kehittämisessä, jossa palveluja parannetaan. Synnytetään toimintakulttuuri, jossa jokainen osallinen on palvelujen kehittäjä, jokainen työntekijä on työn ja osaamisen kehittäjä ja jokainen on osaltaan prosessissa innovaattori.

Päiväkoti ja koulu hyvinvointiyhteisönä -kokonaisuudessa kehitetään toimintatapoja ja sovelletaan syntyneitä innovaatio-osaamista ja -malleja arkityön kehittämiseen sekä vaikuttavuuden ja laadun parantamiseen. Piloteissa kehitetään toimivia ja käytännössä kokeiltuja malleja, joita levitetään koulutuksella sekä kontaktiopetuksessa että digitaalisella otteella molempiin maakuntiin. Käytössä on Oppimaa -verkkoympäristö, jossa pilottimaakunnat jakavat kehittämisprosesseja keskenään vertaiskehittämisen periaatteella ja myöhemmin verkkoympäristössä tuotettu sisältö laajenee molempien maakuntien (kaikkien kuntien) käyttöön. Pilottien kautta olemme luoneet hyvinvointiyhteisön toimintakäsikirjan, joka on kuvattu osoitteessa: <https://prezi.com/view/Y6k9C6I9Ajha6JBJkmE5>

Käsikirjan työkaluja ja toimintamalleja ollaan parhaillaan pilotoimassa Varsinais-Suomen 14 kunnan ja Satakunnan 8 kunnan päiväkodissa ja koulussa. Maakunnissa on aloitettu laaja koulutus mm. Lapset puheeksi ja Ihmeelliset vuodet- toimintamallien jalkauttamiseksi. Lisäksi on luotu LAPE-ohjausryhmät maakuntiin ja kaikkiin alueen kaupunkeihin ja kuntiin.

Päiväkoti ja koulu hyvinvointiyhteisönä -kehittämiskokonaisuudessa yhteistyökumppaneina toimivat: Turun yliopiston opettajankoulutuslaitos, Rauman kampus Turun yliopiston opettajankoulutuslaitos, Turun kampus V-S SOTE lapsiperhepalvelut Vuoden 2018 loppuun asti LAPE Muutosohjelma: Varsinais-Suomi (Lupa auttaa! -hanke) ja Satakunta (Satula-hanke) Varsinais-Suomen kunnat Satakunnan kunnat.

Jokainen kehittämiseen osallistuva pilottiyksikkö on mukana prosessissa myös jatkuvan arvioijan roolissa ja arviointia tehdään systemaattisesti ja suunnitelmallisesti. Maakunnallisten pilottitapaamisten yksi olennainen sisältö on koota yhteen ja näkyväksi toteutetut pilottien prosessiarvioinnit sekä laadullisesti sekä määrällisesti arvioida niiden vaikuttavuutta. Erityisen tärkeässä roolissa ovat oppilaat itse, huoltajat sekä koulun henkilökunta sidosryhmineen. Kehittämiskokonaisuuden jatkuvasti ja laadullisesti arvioitavia elementtejä ovat: toimintakulttuurin muutos, johtaminen, systeemisyys, osallisuus, palveluohjaus ja -verkko, yhdyspinnat, hyvinvointityö, yksinäisyyden ja syrjäytymisen ehkäiseminen sekä kodin ja koulun yhteistyön kehittäminen

Turvallisuuden näkökulmasta tarkasteltuna kehittämiskokonaisuuden yksi vahva painopiste on aidosti dialogisen kohtaamisen, osallistamisen ja esim. sovittelun elementtien avulla vahvistaa ja lisätä työyhteisöissä, luokissa ja varhaiskasvatuksen lapsiryhmissä kuin myös perheissä psykologista turvallisuutta, joka on yksilön ja yhteisön jatkuvan oppimisen ja kasvun mahdollistaja. Oppilaat, opiskeluhuollon ammattilaiset, huoltajat ja koulun ja varhaiskasvatuksen sidosryhmien toimijat peruspalvelujen yhdyspinnoilla ovat tasavertaisesti arviointiprosesseissa mukana koulun henkilökunnan lisäksi. Tässä yhteisöllinen opiskeluhoitotyö on avainroolissa.

Avainsanat: toimintakulttuurin muutos, psykologinen turvallisuus, yhdyspinnat, hyvinvointityö, osallisuus

RECOVERY FROM INCIDENTS AT SCHOOLS – NEED AND EFFECTS OF PEER-BASED EARLY INTERVENTION METHOD (MENTAL FIRST AID) AT THE CITY ORGANIZATION

Introduction

Critical incident management is an important part of occupational health and safety worldwide (e.g. OSHA, 1996). Critical incidents are sudden, unexpected and time-limited events which are outside the usual range of experience and challenges one's ability to cope. (Everly et al., 2000). Many countries, including Finland, have long-term experience in developing debriefing systems for emergencies and serious accidents that take place in public environments, during free time or in work environments. (e.g. Nurmi, 2014). In any case, severe critical incidents are rare. In schools, less critical incidents e.g. violence and disturbance that also jeopardise health and safety are more common. However, it is surprising that in many schools, there are no systematic ways to handle these more common minor workplace incidents by personnel themselves, using colleague-to-colleague model (defusing).

Methods

In this study, peer-based early intervention method (mental first aid, MFA; based on Mitchell, 2006) was implemented in the school sector of the City organization for four years. Implementation included training peers, occupational safety and health officials, supervisors and trainers. In 2017, needs and effects of MFA was studied by using questionnaire (n=44).

Results

At schools, incidents happened weekly, and study subjects felt regular need for MFA. After attending MFA training, most of the participants had used the model to offer support for their colleagues. The most typical case to use MFA was violence or threatening situation at school. Most of the participants regarded MFA as useful and was planning to use it also in future. The challenges were resources (time and place) for the discussions and getting information about incident, to offer support in a timely manner. Clarity of the MFA model facilitated implementation. Own competence to act in demanding situations and awareness of the MFA at own work place had improved.

Conclusions

MFA supported not only follow up and recovery from the incidents, but it also improved proactive safety management skills at the work places of the City. Based on the results, MFA can be recommended to be used in schools and more widely at the field of education.

TURVAKÄVELY PEDAGOGISENA MENETELMÄNÄ

Tausta

Turva(IIisuus)kävelyn (safety walk) tarkoituksena on tutustuttaa organisaation jäsenet/työntekijät tai oppilaitoksessa oppilaat ja henkilökunta tiloja/oppimisympäristöjä ja/tai lähiympäristöä koskeviin turvallisuuden toimintaohjeisiin sekä kohdattaviin vaaroihin, esimerkiksi tunnistettuihin riskeihin, kulkureitteihin, turvavälineisiin ja kokoontumispaikkaan. Ohjaaja kertoo ja kyselee osallistujilta turvakävelyn aikana käytännön turvallisista menettelytavoista. Koulutettavat tutustuvat rakennuksen turvallisuuteen ja oppivat tunnistamaan riskejä sekä tutustuvat toimintaan erilaisissa hätätilanteissa. Turvakävely voi olla toteava, havainnoiva tai toiminnallinen, jolloin turvakävely sisältää erilaisia toiminnallisia autenttista vaaratilannetta tai tapahtumaa simuloivia tehtäviä. Turvakävelyn tavoitteena on auttaa osallistujia toimimaan tehtävissään turvallisuuskohdat huomioiden, jonka tulisi vähentää vaaratilanteita, tapaturmia ja onnettomuuksia sekä siten kehittää turvallisuuskulttuuria. Tässä tutkimuksessa kehitettiin turvakävely opettajankoulutuksen kontekstiin. Tutkimuskysymys on: Minkälainen on tarkoituksenmukainen turvakävely pedagogisessa kontekstissa?

Menetelmät

Tutkimusta voidaan kuvata hermeneuttiseksi design-tutkimukseksi (hermeneutic design research). Tutkimuksen ensimmäisessä vaiheessa kehitettiin turvakävely käsityön aineenopettajan koulutukseen. Tämä turvakävely toteutettiin neljä kertaa, jolloin neljä opiskelijaryhmää, yhteensä 30 opiskelijaa osallistui turvakävelyihin. Aineisto kerättiin kyselylomakkeella, jossa oli sekä suljettuja että avoimia vastauksia. Suljettuja vastauksia tarkasteltiin vastausten prosenttisuuksien valossa. Avoimet vastaukset analysoitiin teoriaohjaavalla sisällönanalyyysillä tarkastelemalla aineistoa turvallisuuskulttuurin ulottuvuuksien (fyysinen, psyykinen, sosiaalinen ja pedagoginen) näkökulmista.

Tulokset

Analyysin pohjalta määriteltiin pedagogisessa kontekstissa toteutettavan turvakävelyn olevan oppimisympäristön turvallisuuskulttuuria kehittävä, toiminnallinen turvallisuuskasvatuksen menetelmä. Turvakävelyn ensisijainen tarkoitus on tutustuttaa osallistujat oppimisympäristöön ja sen turvallisuuskulttuuriin. Turvakävelyn aikana ohjaaja ja osallistujat olivat jatkuvassa vuorovaikutuksessa keskenään huomioiden erilaisia turvallisuuteen liittyviä asioita. Turvakävely antoi osallistujille valmiuksia vaara- ja hätätilanteissa toimimiseen ja avun hälyttämiseen. Turvakävely toimi lähtökohtana turvallisen työskentelyn takaamiseksi. Siten pedagogisessa kontekstissa toteutetun turvakävelyn avulla kehitettiin oppimisympäristön turvallisuuskulttuuria. Tämä tapahtui erityisesti havainnoimalla vaaroja ja raportoimalla niistä eteenpäin.

Johtopäätökset

Toteutetun tutkimuksen tuloksia voidaan soveltaa opettajankoulutuksen turvallisuuskulttuurin ja turvallisuuskasvatuksen kehittämiseen. Ne antavat pohjaa kehittää turvakävelyä myös laajemmin eri organisaatioissa. Turvakävelyn suunnittelussa ja toteuttamisessa tulee ymmärtää kunkin organisaation toimintaa, arvioida kohdattavia vaaroja ja niistä syntyviä riskejä. Pedagogisen turvakävelyn tavoitteen ja sisällön tulee olla sidoksissa sekä organisaation toimintaan että osallistujien turvallisuusosaamisen tasoon ja sen kehittämistarpeisiin. Tutkimusta tulee jatkaa kohdentamalla tutkimusta erilaisten ja eri kohderyhmille toteutettujen turvakävelysten toteutuksiin ja niiden ohjaajien kokemuksiin.

Asiasanat: Turvakävely, turvallisuuskulttuuri, turvallisuuskasvatus, turvallinen oppimisympäristö, vaarojen ja riskien arviointi, turvallisuuskoulutus, oppilaitosturvallisuus, design-tutkimus, opettajankoulutus

TURVALLISUUDEN HALLINTA MUUTTUVASSA KÄSITYÖN AINEENOPETTAJAKSI OPISKELEVAN OPPIMISYMPÄRISTÖSSÄ

Esitelmä

Käsityö lukeutuu turvallisuuskriittiseksi oppiaineeksi ja turvallisuus on perusedellytys kaikelle toiminnalle käsityön oppimisympäristössä. Opettajankoulutus on avainasemassa toimivan turvallisuuskulttuurin luomisessa ja sen jalkauttamisessa oppilaitoksiin. Käsityön opettaja on keskeinen toimija turvallisen oppimisympäristön sekä turvallisuuskulttuurin luomisessa yhdessä organisaation muun henkilökunnan kanssa.

Turvallisuuskulttuuri on turvallisuusvuorovaikutusta synnyttävää toimintaa, jota tapahtuu sosiaalisissa tilanteissa. Turvallisuuskulttuuriin sisältyy tekijöitä, jotka vaikuttavat eri toimijoiden turvallisuuskäyttäytymiseen. Opettajankoulutuslaitoksessa näitä tekijöitä ovat henkilökunta sekä opiskelijat. Turvallisuuskulttuuri nähdään yksilön käsityksinä, arvoina, asenteina ja rooleina, toisaalta organisaation sääntöinä, normeina, vuorovaikutuksena, ilmapiirinä ja pedagogisina toimintamalleina. Turvallisuuskulttuurin tavoite on edistää turvallisuutta ja hyvinvointia. Turvallisuuskulttuuria tulee edistää ja kehittää. Tämän vuoksi myös Turun yliopiston opettajankoulutuslaitoksen Rauman kampuksen turvallisuuskulttuuria tulee tarkastella tieteellisin menetelmin. Turvallisuuskulttuuri siirtyy opiskelijoiden ja tulevien opettajien mukana satoihin perusopetuksen kouluihin ja tuhansiin lapsiin ja tästäkin näkökulmasta aihe on merkittävä tutkimuksen kohde.

Turun yliopiston opettajankoulutuksen Rauman kampuksella on kehitetty oppimisympäristön turvallisuutta tavoitteellisesti vuodesta 2013 alkaen useiden hankkeiden myötä. EduSafehankkeessa on kehitetty opetuslalle turvallisuuden jatkuvan kehittämisen malli, jossa keskeisinä ulottuvuuksina ovat oppiminen, opettaminen ja kehittäminen. Toiminnallisia käytänteitä ovat ennakointi, turvallisuuspoikkeaman hoito ja tilanteen jälkihoito. Ennakoinnilla tarkoitetaan varautumista tunnistamalla potentiaaliseen turvallisuuspoikkeamaan johtavat tekijät, niiden tiedostamiseen ja niistä tiedottamiseen sekä tekijöiden poistamiseen ennalta. Ennakointiin osallistuvat kaikki oppimisympäristön käyttäjät havainnoimalla ympäristöään ja ilmoittamalla mahdolliset riskipaikat ja tekijät. Turvallisuuspoikkeaman hoidolla tarkoitetaan reagoitua tapahtuneeseen tunnistamalla poikkeaman aiheuttaja, poistamalla se tai estämällä jatkossa vastaavan tapahtuman toistuminen muilla toimenpiteillä. Muita toimenpiteitä ovat esimerkiksi ohjeistuksen lisääminen, toimintatapojen muuttaminen, poikkeaman aiheuttajasta tiedottaminen tai käytön rajoittaminen. Tilanteen jälkihoidolla tarkoitetaan tapahtuneen tilanteen purkua osapuolten välillä, tilanteeseen johtaneiden syiden läpikäyntiä, tilanteista oppimista ja jatkotoimenpiteistä sopiminen. Tilanteiden tärkeitä jälkihoidollisia toimenpiteitä ovat tiedottaminen, implementointi ja seuranta. Näiden toimien avulla ennaltaehkäistään turvallisuuspoikkeamien synty jatkossa.

Käsityön aineenopettajakoulutuksen oppimisympäristöjen turvallisuuskulttuuria voidaan tarkastella EduSafehankkeen tuottaman turvallisuuden jatkuvan kehittämisen mallin valossa. Aikaisempaa tutkimusta peilaten turvallisuuden jatkuvan kehittämisen mallin keskiössä on oppimisen ja toimintojen muuttaminen tilanteen ja ympäristön muutoksissa. Jotta turvallisuuspoikkeamista voidaan oppia, ne tulee tiedostaa, raportoida ja tilanteiden jälkihoitoon on kaikkien organisaation jäsenten, opettajien ja opiskelijoiden, sitouduttava aidosti. Turvallisuuskulttuuri on opittua toimintaa ja muokattavissa, vaikka siihen ei voida suoranaisesti pakottaa. Onkin tärkeää, että opettajankoulutukseen saapuva opiskelija tai uusi työntekijä otetaan heti osaksi yhteisön turvallisuuden kehittämistyötä. Toiminta mahdollistaa ja luo tarpeen asian tarkasteluun tieteellisen tutkimuksen menetelmin.

Avainsanat: Turvallisuuskulttuuri, käsityön aineenopettajakoulutus, oppimisympäristö, turvallisuuspoikkeama

TURVALLISUUDEN JOHTAMINEN AMMATILLISISSA OPPILAITOKSISSA

Tausta

Turvallisuuden johtaminen oppilaitoksissa perustuu suunnitelmallisiin ja järjestelmällisiin toimenpiteisiin kohti turvallista ja terveellistä työ- ja opiskeluympäristöä. Ammatillisissa oppilaitoksissa on käytössä laajasti toimintatapoja sekä oppilaitos- että työturvallisuuden edistämiseksi, mutta ne ovat usein erillisiä toisistaan. Oppilaitosturvallisuuden malleissa keskiössä on usein opiskelija, jolloin työntekijöiden turvallisuutta ei huomioida riittävästi. Lisäksi työturvallisuutta on kehitetty ammatillisissa oppilaitoksissa usein erilaisissa hankkeissa ja opiskelijoiden työssäoppimisen näkökulmasta, eikä niinkään osana johtamista. Tarvitaan kuitenkin kokonaisvaltaista lähestymistapaa, jotta turvallisuuden johtaminen kattaa kaikki tarpeelliset näkökohdat oppilaitosympäristössä. Tämän tutkimuksen tavoitteena oli tuottaa keinoja henkilöstön työturvallisuuden ja työkyvyn edistämiseksi ammatillisissa oppilaitoksissa. Hanke laajentaa siten oppilaitosten turvallisuuden johtamisen näkökulmaa kattamaan myös henkilöstön työturvallisuuden.

Menetelmät

Tutkimuksen ote oli laadullinen. Tutkimuksessa oli mukana kuusi ammatillisen koulutuksen järjestäjää, joissa oli yhteensä 3 300 työntekijää. Niissä haastateltiin eri henkilöstöryhmien edustajia (n=58) ja pidettiin kuusi yhteistä työpajaa, jossa haastattelujen tuloksia validoitiin ja täydennettiin. Lisäksi osallistuvissa oppilaitoksissa kehitettiin turvallisuuskäytäntöjä, joita jaettiin muille osallistujille yhteisissä tilaisuuksissa.

Tulokset

Tutkimuksessa tuotettiin keinoja henkilöstön työturvallisuuden ja työkyvyn edistämiseksi. Henkilöstön edustajien haastatteluissa korostui työn henkinen kuormittavuus, johon keinot erityisesti kohdistuivat. Lisäksi laadittiin kokonaisvaltainen turvallisuusjohtamisen malli ja vuosikello yleisistä käytössä olevista turvallisuustoimista. Niitä voidaan käyttää turvallisuustoiminnan suunnittelun tukena ja viestimään turvallisuustyöstä. Lisäksi turvallisuustoimenpiteitä luokiteltiin sen perusteella, miten toimitaan ennen mahdollista vahinkoa, vahingon aikana ja sen jälkeen. Havaittiin, että ennakoivia toimenpiteitä oli käytössä paljon, mutta vahingon jälkihoitoa oli mietitty vähemmän.

Johtopäätökset

Oppilaitoksen tulee olla turvallinen ympäristö sekä opiskelijoille että työntekijöille. Turvallisuuskulttuurin kehittäminen edellyttää turvallisuuden vahvaa johtamista sekä yhtenäisiä keinoja ja toimenpiteitä sekä opiskelijoiden että työntekijöiden turvallisuuden varmistamiseksi. Tässä tutkimuksessa esitetään esimerkkejä keinoista, joilla turvallisuuden johtamista voidaan oppilaitoksissa kehittää. Ammatillisten oppilaitosten lisäksi tuloksia voidaan soveltaa muilla kouluasteilla.

Avainsanat: oppilaitosturvallisuus, työturvallisuus, turvallisuusjohtaminen

Tarja Ojala, Suomen pelastusalan keskusjärjestö SPEK

TURVALLISUUS OPETUSALALLA, ELINIKÄINEN OPPIMINEN, INFORMAALI JA NON-FORMAALI OPPIMINEN

Tausta: Opetusalan turvallisuus on mielletty ensisijaisesti koulun sisäiseksi, koulumatkat ja työssä oppimisen kattavaksi. Erilaiset oppimisympäristöt ja elinikäisen oppimisen periaate, non-formaali, oppilaitoksen ulkopuolella tapahtuva koulutus – sekä informaali, arkielämässä tai työssä tapahtuva oppiminen ja elinikäisen oppimisen periaate haastavat käsitteen. Etenkin erityisryhmiin kohdistuva ei-muodollinen koulutus on otettava myös huomioon ja erityisryhmien opetuksen turvallisuus tulee varmistaa - myös turvallisuusopetuksessa.

Tavoite: Tämän abstraktin tavoitteena on kuvata yhtä informaalin ja non-formaalin oppimisen kontekstissa tuotettua turvallisuuskoulutusta, koulutuksen turvallisuutta sekä arvioida turvallisuutta erityisryhmien opetuksessa ja elinikäiseen oppimisen kontekstissa.

Aineisto ja menetelmät: Aineistona käytetään Suomen Pelastusalan Keskusjärjestön käynnistämässä Osallistava Turvallisuus Erityisryhmille (OTE)-hankkeessa kerättyjä tutkimusaineistoja ja koulutuskokemuksia. Hankkeen tavoitteena on erityisryhmien, muistisairaiden, iäkkäiden ja heidän omaistensa sekä omaishoitajien arjen ja asumisen turvallisuuden parantaminen ja peloton arki. Aineisto koostuu kahdeksasta haastattelusta, noin 20 erityisryhmille pidetyn turvallisuuskoulutustilaisuuden kokemuksista sekä Muistiseminaarissa 2017 tehdystä suppeasta kyselystä, johon vastasi 52 henkilöä. Haastatteluista kaksi oli muistisairaiden henkilöiden ryhmähaastatteluja, kuusi ammatillisten asiantuntijoiden henkilöhaastatteluja. Aineiston analysointiin käytettiin laadullista sisällönanalyysiä.

Keskeiset tulokset: Haastattelututkimuksen tulosten mukaan ikäänymisen ja muistisairauden tuottamat oppimisen ongelmat tunnistetaan - silti uuden oppiminen kiinnostaa. Myös muistisairailta henkilöillä on halu, joskin vaihteleva kyky pitää huolta omasta turvallisuudestaan. Turva- ja digitekniikan käytön oppiminen ja käyttö kiinnostavat, vaikka turvatekniikkaa on vain harvoin käytössä. Kummassakin aineistossa tuli esiin useita tapausesimerkkejä muistisairaiden henkilöiden turvallisuusoppimisesta ja turvatekniikan oppimisesta informaalisissa tai non-formaalisissa oppimiskontekstissa. Samoin esiin tuli omaisten ja omaishoitajien turvallisuusosaamisen kehittyminen. Toisaalta kummassakin aineistossa tuli esiin mahdollinen koulutustilaisuuksien aiheuttama turvattomuuden tunne. Turvattomuuden tunteen ennaltaehkäisemiseksi on tilaisuuksissa painotettu turvallisia toimintatapoja ja tiedon ja harjoitusten tuomaa osaamista. Osallistujien toimintakykyä on myös arvioitu alkusammutusharjoitusten yhteydessä. Lisäksi osallistujille on painotettu keskustelumahdollisuutta oman taustaryhmän toimijoiden kanssa mahdollisten ahdistavien tunteiden purkamiseksi. Keskustelun tärkeyttä on painotettu, koska kyselyssä joka toinen vastaava nimesi tärkeimmäksi turvallisuutta tuottavaksi asiaksi toisen ihmisen.

Pohdinta

Aineistojen perusteella informaali ja non-formaali turvallisuuskoulutus näyttävät luovan mahdollisuuden oppimiseen mutta myös pelkoon. Pelkoihin pitää kiinnittää koulutuksessa määrätietoisesti huomio, jotta niitä voidaan ennaltaehkäistä ja käsitellä. Toisaalta arviointi muistuttaa siitä, että turvallisuus opetuslalla tulisi nähdä nelikenttänä, jossa koulun sisäinen ja sisällä tuotettu turvallisuuskoulutus on vain yksi osa-alue. Sen lisäksi kouluturvallisuutta lisätään toisaalta ulkopuolisin toimijoiden toimin. Kolmanneksi turvallisuus työ opetuslalla linkittyy oppilaitoksen ulkopuolelle yhteiskunnan turvallisuuteen muun muassa työssäoppimisjaksojen ja opettajakoulutuksen seurauksena. Neljäntenä ulottuvuutena on nähtävä formaalin koulutyön ulkopuolinen koulutus, jossa informaalisissa tai non-formaalisissa kontekstissa opetetaan ja opitaan turvallisuutta koko eliniän ajan. Ulottuvuus tulisi yhteiskunnan muutosten vuoksi ottaa entistä oleellisemmaksi osaksi Turvallisuus opetuslalla -keskustelua ja tutkimusta.

Haastattelututkimus: Ojala Tarja 2017. Iäkkäiden ja muistisairaiden arjen turvallisuus. OTE – Osallistava Turvallisuus Erityisryhmille. Suomen Pelastusalan Keskusjärjestö.

Avainsanat: Turvallisuuskoulutus, erityisryhmät, elinikäinen oppiminen, informaali oppiminen

Jani Nevalainen, Pohjois-Karjalan Pelastuslaitos, **Samuli Kräkin**, L2 Paloturvallisuus & **Kari Sormunen**, University of Eastern Finland

TURVALLISUUSOSAAMINEN OPETTAJAN PEDAGOGISISSA OPINNOISSA SEKÄ OPISKELIJOIDEN OHJAUKSESSA ITÄ-SUOMEN YLIOPISTOSSA

Turvallisuusosaamisella ymmärretään turvallisuutta koskevien tietojen, taitojen, asenteiden ja valmiuksien muodostamaa kokonaisuutta, johon kuuluu henkilön valmius toimia onnistuneesti vaaraa, uhkaa tai turvattomuutta aiheuttavissa tilanteissa. Turvallisuusosaaminen näyttäytyy useiden tutkimusten mukaan oppilaitosten, opettajien ja oppilaiden arjessa haasteellisena, johon yhtenä keskeisenä ratkaisuna on esitetty ajantasaista opettajien perus- ja täydennyskoulutusta.

Itä-Suomen yliopisto järjestää opettajan pedagogiset opinnot vuosittain noin 550 opettajaopiskelijalle, ja vuosien 2018–2021 opetussuunnitelman uudistustyössä on pyritty huomioimaan tämä tarve perustutkintokoulutuksen tasolla. Opettajan pedagogiset opinnot ovat kaikille opettajaopiskelijaryhmille – aikuisopettajat, aineenopettajat, erityisluokanopettajat, erityisopettajat, kotitalousopettajat, käsityöopettajat ja luokanopettajat – pääosiltaan yhtenevät opinnot. Esityksessä tarkastellaan, kuinka uudistettu opettajan pedagogisten opintojen opetussuunnitelma voi osaltaan edistää tulevien opettajien turvallisuusosaamista.

Opettajan pedagogisten opintojen opetussuunnitelman analyysi pohjautuu Lindforsin ja Somerkosken (2016) kehittämään empiriseen malliin opetussuunnitelmatekstien ns. turvallisuusosumista, joita on seitsemän: hyvinvointi, turvallisuustaidot, riskit ja vaarojen tunnistaminen, psyykkiset tekijät, sosiaaliset tekijät, proaktiiviset toimintamallit, työturvallisuus. Toisena tarkastelun kohteena ovat ne ohjaustoiminnot, joilla tai joiden yhteydessä oppilaitoksen turvallisuuskulttuuria pyritään mallintamaan esimerkiksi yliopisto-opintoihin orientoitumisen (luento ”Kasvattaja turvallisuusvaikuttajana”), opiskelijatuutoroinnin (turvakävelyt) ja harjoittelukoulussa tapahtuvan ohjatun harjoittelun (suur- ja pienryhmäohjaukset) puitteissa.

Avainsanat: turvallisuuskulttuuri, turvallisuusosaaminen, opettajankoulutus, opettajanpedagogiset opinnot, opetussuunnitelma

Jani Nevalainen, Pohjois-Karjalan Pelastuslaitos, **Samuli Kräkin**, L2 Paloturvallisuus & **Kari Sormunen**, University of Eastern Finland

TURVALLISUUSOSAAMINEN OPETTAJAOPISKELIJOIDEN OHJAUKSESSA JA TOIMINNOISSA ITÄ-SUOMEN YLIOPISTOSSA

Turvallisuusosaamisen huomioiminen opettajaksi opiskelijoiden koulutuksessa korostuu etenkin siitä näkökulmasta, että tuleva opettaja on huomattavasti merkittävämmässä asemassa turvallisuuskasvatustyössä kuin esimerkiksi pelastusviranomaiset (Kräkin 2016). Opettajat tavoittavat työssään säännöllisesti uusia ikäluokkia, jolloin vaikuttavuus turvallisuuskasvattajana on suuri.

Turvallisen toiminnan perusteena ovat toimivat turvallisuuskäytännöt ja ne rakentuvat yhteisön hyvän turvallisuuskulttuurin varaan. Oppilaitosten ja oppimisympäristöjen turvallisuus näyttäytyy yleensä itseisarvona, johon ei aktiivisesti kiinnitetä huomiota; tämä voi johtaa harhaan, jolloin turvallisuusasenteet ja turvallisuusosaamisen tarve ei tule huomioiduksi. Opettajankoulutusyksiköiden turvallisuuskulttuurin tulee edistää niin opetussuunnitelma- kuin myös päivittäisten käytänteiden tasolla myönteisen ja aktiivisen turvallisuusajattelun kehittymistä.

Esityksemme tarkastelun kohteena ovat ne opetus- ja ohjaustoiminnot, joilla tai joiden yhteydessä oppilaitoksen turvallisuuskulttuuria pyritään mallintamaan yliopisto-opintoihin orientoitumisen (luento ”Kasvattaja turvallisuusvaikuttajana”) yhteydessä, opiskelija- ja opettajatuutoroinnin (turvakävelyt) puitteissa sekä harjoittelukouluissa tapahtuvan ohjatun harjoittelun jaksojen aikana (ryhmäohjaus- ja harjoittelutilanteet).

Avainsanat: turvallisuusosaaminen, turvallisuuskasvattaja, opettajankoulutus

VARHAISKASVATUKSEN TURVALLISUUSJOHTAMISEN KEHITTÄMISPROJEKTI

Kiinnostus varhaiskasvatuksen turvallisuusjohtamisen tason selvittämiseen syntyi turvallisuusjohtamista käsittelevän väitöstutkimuksen seurauksena. Tutkimuksen mukaan peruskoulujen ja ammattikorkeakoulujen turvallisuusjohtaminen oli sirpaleista, eikä se täyttänyt kokonaisvaltaisen, riskiperusteisen turvallisuusjohtamisen perustasoa (Martikainen 2016, 160). Turvallisuusjohtamisella tarkoitetaan ihmisten, ympäristön, omaisuuden, tiedon ja maineen suojaamista päämäärätietoisella, tavoitteellisella sekä pitkäjänteisellä johtamisella, joka pohjautuu riskienhallintaan ja ennakoivaan toimintaan. (Elinkeinoelämän keskusliitto 2014; Lanne 2007, 12; Reiman & Oedewald 2008, 435.) Varhaiskasvatuksen arjessa riskit monimutkaistuvat, resursseihin kohdistuu jatkuvia leikkauspaineita ja samalla lasten psyykkisestä hyvinvoinnista huolettaa. Huoltajien elämänhallinnan haasteet heijastuvat myös päiväkodin arkeen. Yhteiskuntamme pienimmille jäsenille on taattava turvallinen kasvu- ja oppimisympäristö.

Tutkimuksen tavoite, tarkoitus

Tutkimuksen tavoitteena oli kehittää erään keskisuuren, Etelä-Suomessa sijaitsevan kunnan varhaiskasvatuksen turvallisuusjohtamista. Tarkoituksena oli selvittää varhaiskasvatuksen turvallisuusjohtamisen nykytila, auttaa johtoa asettamaan turvallisuusjohtamiselle tavoitteet kolmen vuoden päähän sekä esittää niiden pohjalta kehittämistoimia kohdennettuna kunnalle, varhaiskasvatusyksikölle sekä päiväkodeille. Tutkimuskysymykset olivat seuraavat: 1) Millaisella tasolla on tarkasteltavan kunnan varhaiskasvatuksen turvallisuusjohtaminen? 2) Mitä turvallisuusjohtamisen kehitystoimia kunnan, varhaiskasvatusyksikön ja päiväkotien tulisi tehdä, jotta varhaiskasvatus saavuttaisi tavoitteensa?

Menetelmät ja aineisto: Tutkimus on laadullinen tapaustutkimus, jossa tiedonkeruumenetelminä käytettiin auditointia sekä Asteria, konsultoivaa auditointiprosessia. Turvallisuusjohtamisen tasoa arvioitiin Keski-Uudenmaan pelastuslaitoksen laatiman TUTOR Max -mallin kahdeksalla turvallisuuden eri osa-alueella. Arviointi tehtiin asteikolla 1 (heikko) – 5 (edelläkävijä) käyttäen kokonaislukuja ja niiden puolikkaita. Turvallisuusjohtamisen taso määriteltiin laskemalla keskiarvo osa-alueiden tuloksista. (Keski-Uudenmaan pelastuslaitos 2012.). Tiedon analysointimenetelmänä käytettiin sisällön analyysiä.

Tulokset: Tarkasteltavan kunnan varhaiskasvatuksen turvallisuusjohtamisen taso oli 2,4, joka osoittaa toiminnan olevan vielä puutteellinen.

Johtopäätökset

Varhaiskasvatuksen tulosyksikön vahvuutena oli johdon sitoutuneisuus turvallisuuden kehittämiseen. Turvallisuutta ei kuitenkaan vielä johdettu kokonaisvaltaisesti: Turvallisuustyö oli sirpaleista, sitä ei juurikaan ohjattu kunnan tasolta, eikä sille mahdollistettu riittäviä resursseja. Päiväkodit olisivat tarvinneet kunnan osoittamia linjauksia sekä tiedollista ja taloudellista tukea. Kunnan tehtävänä on luoda kaikille kunnallisille toimijoille turvallisuustyön ja riskienhallinnan periaatteet tavoitteineen sekä ottaa käyttöön säännöllinen, turvallisuutta kokonaisvaltaisesti käsittelevä raportointi osana johtamisjärjestelmää. Tuloksia on analysoitava ja hyödynnettävä toiminnan suunnittelussa ja kehittämisessä. Turvallisuuskoulutustarpeet on kartoitettava riskiperusteisesti ja koulutusta on järjestettävä. Päiväkotien väestönsuojia on ylläpidettävä. Myös kiinteistö- ja turvallisuustekniikan kehittäminen ja sen toiminnan varmistaminen kuuluvat kunnan tehtäviin. Varhaiskasvatusyksikön tehtävänä on määrittää työtehtäväkohtaiset turvallisuustasovaatimukset ja turvallisuusvastuut. Päiväkotien turvallisuustyötä on tuettava ohjaamalla niiden riskienhallintaa ja harjoitusten vaikuttavuutta, tiedottamalla päiväkodeille turvallisuuteen liittyvistä yhteisistä asioista sekä kehittämällä päiväkotien kanssa turvallisuuskansion sisältöä. Päiväkodit huolehtivat arjen turvallisuudesta. Ne tunnistavat omaan toimintaansa liittyviä riskejä sekä tekevät harjoituksia, turvakävelyitä ja omatoimisia turvallisuustarkastuksia. Ne huolehtivat omien turvallisuuteen liittyvien dokumenttien ajantasaisuudesta ja saatavuudesta sekä perehdyttävät työntekijöitään, sijaisiaan ja sidosryhmiään oman päiväkodin turvallisuusasioihin. Päiväkodit myös huolehtivat omasta turvallisuusviestinnästään huoltajien ja muiden sidosryhmien suuntaan.

Wednesday 26.9.2018

11:00–12:00	Lunch and registration Rauman normaalikoulu (=RNK) Gymnasium, lunch: RNK Restaurant Amica Länsituuli	
Main building Room 116		11:15–12:00 Pre-session (FIN): Main building, 1st floor, room 116 Koulukärppätoiminta palotarkastusten tukena , <i>Juha Kauppinen</i> , Etelä-Savon Pelastuslaitos
12:00–12:30 RNK Gymnasium	Symposium opening Professor <i>Eila Lindfors</i> , University of Turku Opening speech Councillor <i>Pekka Iivonen</i> , Finnish National Agency for Education	
12:30–13:30 RNK Gymnasium	Keynote I ja II: How does school safety look like? Security, preparedness and resilience in schools and universities (ENG) Professor <i>Sirpa Virta</i> , University of Tampere Evaluation of a peaceful and safe learning environment in basic and upper secondary education (FIN) Senior advisor <i>Sami Julin</i> , Finnish Education Evaluation Centre (KARVI) Discussion.	
13:30–14:00 RNK Gymnasium RNK School Yard	Coffee break Rauman normaalikoulu (RNK) Gymnasium Fire extinguishing exercise 13:30–13:50 at the school yard, organised by Satakunta Rescue Department Grease fire presentation 13:50 at the school yard, organised by Satakunta Rescue Department	
14:00–14:30 RNK Gymnasium	Keynote III: Development and implementation of Safe Schools in Austria (ENG) , <i>Sabine Distl</i> , Safe Kids Austria, Itävalta	
14:45–16:15 Evaprem: B209 TR2: B208	Workshop 1 (ENG): Room B209, 2nd floor RNK EVAPREM Chair <i>Uku Varblane</i> - How to evaluate the effectiveness of the preventive activities in the context of fire prevention, PhD <i>Tarmo Puolokainen</i> , University of Tartu	Workshop 2 (FIN): Room B208, 2nd floor RNK Growing into Safety – live and learn Chair KT <i>Kari Sormunen</i> - Kohti tuloksellisempaa turvallisuusviestintää: mobiilipelien soveltuvuus alakouluikäisten turvallisuustietoisuuden lisäämiseen, tutkija <i>Aino Harinen</i> , Pelastusopisto, ja tutkimuspäällikkö <i>Hanna Rekola</i> , Helsingin pelastuslaitos - Prosessialan opiskelijoiden turvallisuusosaamisen kehittäminen, tutkijatohtori <i>Sari Tappura</i> , Tampereen teknillinen yliopisto - Turvallisuus opetuslalla, elinikäinen oppiminen, informaali ja non-formaali oppiminen, projektipäällikkö <i>Tarja Ojala</i> , Suomen Pelastusalan Keskusjärjestö - Päiväkoti ja koulu hyvinvointiyhteisönä, hankeagentit <i>Sari Välimaa</i> ja <i>Pekka Kuru</i> , V-S LAPE muutosohjelma, Lupa auttaa!
16:15–16:30	Coffee break Rauman normaalikoulu (RNK) Gymnasium	
16:30–18:00 SafetyWalk: B209 WS3: B208	Activity I (ENG): Room B209, 2nd floor RNK Safety Walk in Schools PhD <i>Matti Waitinen</i> & Craft, Design and Technology Education Master Students	Workshop 3 (FIN): Room B208, 2nd floor RNK EduSafe – Safety Management Model Chair FT <i>Anna-Maria Teperi</i> - Työpajassa tutustutaan Turvallisuuden hallinta opetuslalla -malliin ja tarkastellaan turvallisuuden hallinnan menetelmiä käytännön esimerkein.
19:00	Evening programme Welcome reception organized by the city of Rauma (Address: Rauma City Hall, Kanalinkatu 3, Rauma)	

Thursday 27.9.2018

8:30	Good morning Rauman normaalikoulu (RNK) Gymnasium	
8:45–9:45 RNK Gymnasium	Keynote IV: Educating for Emergency Competence (ENG), Professor <i>Wolfgang Hochbruck</i> , Albert-Ludwigs-University, Germany Keynote V: Anti-Social Fire Behaviour by Young People – Who’s Problem? (ENG) <i>Mike Hagen</i> , Chair of The European Fire Safety Alliance	
9:45–10:15	Coffee break Rauman normaalikoulu (RNK) Gymnasium	
10:15–11.45 WS4: B209 WS5: B208	Workshop 4 (ENG): Room B209, 2nd floor RNK Understanding safety in educational context Chair Professor <i>Wolfgang Hochbruck</i> <ul style="list-style-type: none"> - StayWise - UK Education Collaboration of Emergency Services, Deputy Chief Fire Officer, StayWise Lead <i>Chris Bigland</i>, National Fire Chiefs Council - Nouhätä! Emergency skills campaign, head of information <i>Juha Hassila</i>, The Finnish National Rescue Association SPEK - Finnish response to school bullying and lessons gleaned in a developing country, doctoral student, <i>Farooq Mubarak</i>, and Professor <i>Reima Suomi</i>, Turku School of Economics - Bullying among high school students in the United Arab Emirates, professor <i>Michal Grivna</i>, United Arab Emirates University 	Workshop 5 (FIN): Room B208, 2nd floor RNK Safety management in teacher education Chair PhD <i>Matti Waitinen</i> <ul style="list-style-type: none"> - Turvallisuusosaaminen opettajan pedagogisissa opinnoissa sekä opiskelijoiden ohjauksessa Itä-Suomen yliopistossa, dosentti <i>Kari Sormunen</i>, University of Eastern Finland - Turvallisuusosaaminen opettajaopiskelijoiden ohjauksessa ja toiminnoissa Itä-Suomen yliopistossa, palomestari <i>Jani Nevalainen</i>, Pohjois-Karjalan Pelastuslaitos, paloturvallisuusasiantuntija <i>Samuli Kräkin</i>, L2 Paloturvallisuus sekä dosentti <i>Kari Sormunen</i>, University of Eastern Finland - Turvallisuuden hallinta muuttuvassa käsityön aineenopettajaksi opiskelevan oppimisympäristössä, yliopisto-opettajat <i>Juha Raitinpää</i> ja <i>Miika Leino</i>, Turun yliopisto - Turvakävely pedagogisena menetelmänä, professori <i>Eila Lindfors</i> ja KM <i>Antti Hilander</i>, Turun yliopisto
12:00–12:45	Lunch RNK Restaurant Amica Länsituuli	
12:45–14:15 WS6: B209 WS7: B208	Workshop 6 (ENG): Room B209, 2nd floor RNK Safety in diverse learning environments Chair Professor <i>Michal Grivna</i> <ul style="list-style-type: none"> - From individual practices to collective management of safety: The Change Workshop intervention in education, <i>Anna-Leena Kurki</i>, <i>Hanna Uusitalo</i> ja <i>Anna-Maria Teperi</i>, Finnish Institute of Occupational Health - Injuries in workshops in comprehensive education in Finland 2005–2012, professor <i>Eila Lindfors</i>, Turun yliopisto - Recovery from incidents at schools – need and effects of peer-based early intervention method (mental first aid) at the city 	Workshop 7 (FIN): Room B208, 2nd floor RNK Safety management in education Chair PhD <i>Brita Somerkoski</i> <ul style="list-style-type: none"> - NOSACQ-50 –kyselytutkimus EduSafe tutkimusprojektissa, tutkija <i>Eero Lantto</i> ja tutkimusinsinööri <i>Henriikka Ratilainen</i>, Työterveyslaitos - Varhaiskasvatuksen turvallisuusjohtamisen kehittämisprojekti, TkT <i>Soili Martikainen</i> ja turvallisuusjohtaja <i>Tiina Ranta</i>, Laurea-ammattikorkeakoulu - Alueelliset kasvu- ja oppimisyhteisöjen turvallisuusverkostot, opetustoimen ylitarkastaja <i>Mikko Helasvuo</i>, Lounais-Suomen aluehallintovirasto, Överinspektör för bildningsväsendet <i>Michael</i>

	<p>organization, <i>Anna-Maria Teperi, Riikka Pajala, Eero Lantto, Anna-Leena Kurki</i></p> <p>- Toward a Critical Mathematics Teaching and Learning for Networked Social Responsibilities: A Case Study of a Junior High School Mathematics Class in Taiwan, PhD Candidate <i>Wen-Hua Chen</i>, National Taiwan Normal University</p>	<p><i>Mäkelä</i>, Regionförvaltningsverkens svenska enhet för bildningsväsendet, Regionförvaltningsverket i Västra och Inre Finland, ja erikoissuunnittelija <i>Tiina Mäkitalo</i>, Etelä-Suomen aluehallintovirasto</p> <p>- Turvallisuuden johtaminen ammatillisissa oppilaitoksissa, tutkijatohtori <i>Sari Tappura</i>, Tampereen teknillinen yliopisto</p>
14:15–14:45	Coffee break Rauman normaalikoulu (RNK) Gymnasium	
15:00–16:15	<p>Activity II (ENG): Room B209, 2nd floor RNK</p> <p>School visit at Rauman normaalikoulu</p> <p>Chair Lecturer <i>Kirsi Urmson</i></p>	<p>Panel discussion (FIN): Room B208, 2nd floor RNK</p> <p>School safety</p> <p>Chair <i>Mikko Puolitaival</i>, University of Turku</p>
16:15	Closing Ceremonies	
RNK Gymnasium	Professor <i>Eila Lindfors</i> , University of Turku	

